

Hr. forseti Alþingis
Einar Kristinn Guðfinnsson
Alþingishúsinu
Kirkjustræti

Meðfylgjandi eru þýðingar á fundargerðum stýrinefndar ríkisstjórnar Jóhönnu Sigurðardóttur um samninga við erlenda kröfuhafa árið 2009.

Í fundargerðirnar vantar 1. fund þar sem gerð var grein fyrir tilgangi nefndarinnar. Í fundargerð 2. fundar segir að Guðmundur Árnason hafi gert grein fyrir þeim fundi. Það er sérstakt að nefndinni var ekki sett erindisbréf.

Ég vek athygli á að engin fundargerð er um 13. fund nefndarinnar. Af efni 12. og 14. gerðanna má ráða að þá hafi dregið til niðurstöðu um ólögmæta afhendingu bankanna til kröfuhafa. Væntanlega ákveðið þá að semja við skilanefndina um Landsbankann sem leiddu til "skuldabréfsins skilyrta og þess gengisbundna" og afhendingar hlutabréfa í Landsbankanum til skilanefndarinnar. Þeir samningar eru í leyndarhjúp.

Ég mun síðar fjalla um afhendingu fjármálaráðuneytisins á fundargerð fundar 1. júlí til mín. Hún sýnist vera með þeim hætti að þarfnað skoðunar. Mun ég beina erindi um það til fjármálaráðherra. Þótt atvikið hafi átt sér stað í tíð fyrri ríkisstjórnar eiga þau við um ráðuneytisstjórn.

Fundargerðirnar staðfesta að starf nefndarinnar var að friðþægja kröfuhafana og bæta hag þeirrar frá því sem ákvarðanir FME höfðu leitt til. Í þeim tilgangi var rætt um það að afhenda kröfuhöfunum bankana strax í upphafi. Það vildu þeir ekki þá.

Undirbúningur að þessu byrjaði 06.03.2009 með stjórnarfundi Fjármálaeftirlitsins áður en stýrinefndin kom saman til 1. fundar þann 10.03. Fjármálaeftirlitið breytti þá ákvörðun um að endurgjald nýju bankanna til þeirra gömlu sem átti að vera skuldabréf í íslenskum krónum í hugtakið fjármálagerningar til að opna fyrir að afhenda kröfuhöfunum bankana.

Allt bendir til að undirbúningur að því hafi byrjað í febrúar 2009 með nýrri ríkisstjórn. Um það má væntanlega finna gögn í stjórnarráðinu í þeim ráðuneytum sem um málin véluðu.

Þegar fundargerðirnar eru lesnar og þær hugmyndir sem unnið var með í nefndinni bar allt að einum og sama brunni að lokum. Niðurstaðan í störfum nefndarinnar var að hafa að engu lögmætar ákvarðanir Fjármálaeftirlitsins frá október 2008. Afhenda skilanefndum allra þriggja bankanna skotleyfi á skuldara þeirra að geðþótta og hentugleikum.

Með þeim ákvörðunum var horfið frá lögmætum stjórnvaldsákvörðunum Fjármálaeftirlitsins 2008 sem byggðu á forsendum um samræmi og jafnræði samkvæmt heimild neyðarlaga.

Ákvarðanir sem jafnframt höfðu að leiðarljósi að lágmarka tjónið af hruninu meðal annars vegna vitneskju um að sitthvað hafi verið athugavert við störf bankanna síðustu misserin fyrir hrun.

Þess í stað voru innleidd vinnubrögð sem byggðu á geðþótta, sérhyggju pólitík og klíkuskap. Vinnubrögð sem höfðu alvarlegar afleiðingar fyrir fólk og fyrirtæki.

Breytingarnar á ákvörðunum Fjármálaeftirlitsins hefðu getað orðið alvarlegri ef ekki hefðu komið til dómar Hæstaréttar um ólögmæti gengisbundinna lána og þýðingu fullnaðarkvittana við vaxtagreiðslur. Nog var samt.

Fundargerðirnar og skýrsla til Alþingis frá 2011 staðfesta að kröfuhafarnir við borðið voru Bretar og Hollendingar vegna ICESAVE. Þeim var í upphafi boðinn Nýji Landsbankinn sem þeir ekki vildu. Þeir vildu heldur skuldabréf í erlendum gjaldmiðlum með ábyrgð íslenska ríkisins svo sem sagan um ICESAVE samninga berar.

Af þeim sökum snerist starf nefndarinnar í það að enduruppfæra (redenominate) gengisbundnu lánin sem höfð verið færð niður (denominated) og flutt í nýju bankana í íslenskum krónum með ákvörðunum Fjármálaeftirlitsins 2008.

Þörf Landsbankans til að endurvekja gömlu gengisbundnu lánin vegna útgáfu á erlendum skuldabréfum vegna ICESAVE sýnist hafa ráðið för. Má lesa þá yfirlýsinguna eins nefndarmanna, þá starfsmanns forsætisráðuneytisins í einni fundargerðanna. Vandamálín vegna þessara gjörða eru enn að flækjast fyrir bankanum og þjóðarbúinu.

Við umræður í nefndinni var farið fram og til baka. Rætt um að Seðlabankinn gerði gjaldmiðlaskiptasamninga við hina nýju banka. Ríkið myndi gera slíkan gjaldmiðlaskiptasamning beint við þá. Loks að bankarnir myndu sjálfir leita beinna samninga við viðskiptavini sína um enduruppfærslu lánanna.

Það vildu bankarnir ekki en óskuðu eftir ákvörðun og leiðbeiningum ríkisstjórnarinnar. Þær sýnast hafa verið samdar af sama starfsmanni og bent í ICESAVE tenginguna. Í einni fundargerðinni má lesa að hann hafi tekið að sér að semja grunnskjal (template) um það. Það skjal var þó ekki fært til bókar í síðari fundargerðum en má vonandi finna í skjalasafni forsætisráðuneytisins eða tölvugönum starfsmannsins.

Niðurstaðan varð síðan heigulsleg, að velta öllum hættum og gengisójafnvægi með ólögmætum hætti yfir á skuldara nýju bankanna með því að selja þá á vald kröfuhafanna.

Allt sem ég er að tilgreina að framan má lesa í fundargerðunum sem voru þýddar með hjálp góðra manna þar sem ekki varð af að Alþingi ynni verkið.

Fundargerðirnar bera með sér að nefndarmenn og ráðgjafar nefndarinnar vissu um hvað ákvarðanir FME gengu út á. Þeim var ljóst að hverskonar breyting á ákvörðunum FME kynni að varða við lög og valda deilum og málafelrum.

Margt er til marks um þetta í fundargerðunum sem nú verða aðgengilegar að lesa. Það er til marks um hræðslu nefndarmanna og stjórnmálamanna þeim að baki að starfið var dregið fram yfir kosningarnar vorið 2009.

Haldið var áfram í kyrrþey og ekki linnt fyrr en búið var að koma málum svo fyrir að ákvarðanir FME frá október 2008 höfðu verið ómerktar með þeim ólögmæta hætti að gefa kröfuhöfunum frjálsar hendur um meðferð mála í hinum nýju bönkum.

Var það gert með beinum samningum sem gengu svo langt að þeir fengu fulltrúa í yfirstjórn allra ríkisbankanna og lánanefndum með alræðisvald / neitunarvald áður en þeir " eignuðust " þá. Þá samninga þarf að opinbera.

Auk þáttöku ráðherra og embættismanna stjórnarráðsins staðfesta fundargerðirnar að yfirstjórn FME var þáttakandi í að sniðganga eigin ákvarðanir. Stjórnendur Seðlabanka Íslands og yfirstjórnendur skilanefndanna / slitastjórnanna og hinna nýju banka sömuleiðis.

Með þessum háttum sýnast sem aðilar hafa gerst brotlegir við fjölmörg ákvæði laga og mun ég fjalla nánar um það þegar ég sendi athugasemdir við skýrslu sem Brynjar Níelsson skilaði til stjórnskipunar og eftirlitsnefndarinnar í sínu nafni. Skýrslu sem hann hefur viðurkennt að hafa notið aðstoðar annarra við að skrifa svo sem Þorsteins Þorsteinssonar starfsmanns stýrinefndarinnar sálugu, Jóhannesar Karls Sveinssonar hrl. lögmanns nefndarinnar og fulltrúa slitastjórnar.

Það þykir mér svipað og ef sakborningar hrúnmálanna sem nú eru fyrir dómsstólum fengju að leggja varnir sínar í dómsniðurstöður.

Fundargerðirnar sýna okkur rétt toppinn af ísjakanum. Þær staðfesta hinsvegar að enn er að finna í skúffum ráðuneyta fjölmörg gögn sem nauðsynlegt er að opinbera svo sannleikurinn komi í ljós.

Opinberun þeirra skiptir okkar þjóðarbú miklu við úrlausn haftanna og þeirrar snjóhengju sem þessar ákvarðanir á árinu 2009 bjuggu til. Nú þurfum að endurheimta þennan ólögmæta feng kröfuhafanna sem þjóðarbúið á ekki fyrir.

Hann er uppfærður pappírsgróði í nýju bönkunum, áhvílandi á heimilum og fyrirtækjum sem ekki geta sig hreyft. Þá eru ónefnd fjölmög óhæfuverk vegna þessa sem kallað hafa hörmungar yfir þúsundir íslendinga.

Ég lýk þessu bréfi með því að láta í ljós þá von að Alþingi standi undir hlutverki að vera fulltrúi allrar þjóðarinnar. Taki til hendi og leiði sannleikann í ljós.

Mér sýnist þingið sinni smærri málum en þessum af áhuga. Það er vonandi ekki svo að Alþingi ráði ekki við að láta til sín taka í máli sem er þannig að stærð að slagar upp í hrunið sjálft.

Ég fullyrði hiklaust að ef ekki hefði komið til þessa "heimatilbúna eftirhruns" hefði framkvæmd neyðarlaganna leitt til mun betri niðurstöðu en þessir uppgjafarsamningar sem fyrri ríkisstjórn gerði lamin áfram af Bretum og Hollendingum undir verkstjórn AGS og ESB með hjálp "okkar norrænu vina".

Mér sýnist sem hinn beiski ICESAVE bikar sé stærri en við höfum hingað til talið.

Afleiðingar þessara samninga hafa framlengt kreppuna eftir hrún um allt að 5 ár og leitt stórfellt tjón yfir heimili og fyrirtæki í landinu. Um það mun ég fjalla sérstaklega í boðuðu svari við "skýrslunni Brynjars".

Ég læt að lokum þá von í ljós að Alþingi sýni nú jafn virkan áhuga á að rétta hlut okkar íslendinga og þeirra áhugi er á að rétta hlut erlendra lítilmagna og ógæfumanna sem rekur á fjörur landsins.

Garðabæ 11.3.2015

Virðingarfyllst,

Vígþundur Þorsteinsson

Afrit: Forsætisráðherra
 Fjármálaráðherra

Fylgiskjöl: Fundargerðir og minnisblað Landslaga

p.s.

Að lokum vil ég geta þess að þýðingar þessar utan minnisblaðs Landslaga hf. eru ekki unnar af löggiltum skjalabýðendum heldur mér og nokkrum aðstoðarmönnum.